

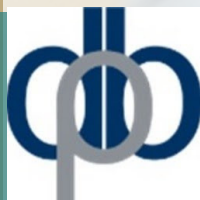
Profilaktyka i pomoc ofiarom

PSYCHOMANIPULACJI

23 października 2015

Wrocław

23 października 2015r. w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu odbyła się konferencja *Profilaktyka i pomoc ofiarom mechanizmów psychomanipulacji*. Pomysłodawcą i głównym organizatorem konferencji było Stowarzyszenie Psychoedukacji i Terapii "Evolutio".

KONFERENCJA

OBRADY KONFERENCJI

Uczestników konferencji powitała pani Magdalena Pilińska, wicedyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej oraz pani Wernika Adamus, prezes Stowarzyszenia.

W tematykę konferencji wprowadziła pani Agnieszka Lisiecka-Bednarczyk ze Stowarzyszenia Psychoedukacji i Terapii „Evolutio”, która także poprowadziła spotkanie.

UCZESTNICY

WYKŁADY I PREZENTACJE

Pierwszą prelegentką była pani Natalia Orłowska. Przedstawiła referat ***Mechanizmy manipulacji w życiu codziennym***. Pokazała relacje i zależności między wpływem społecznym, rozumianym jako oddziaływanie jednostki lub grupy osób, które ma doprowadzić do zmian w zachowaniach, doświadczeniach i emocjach innych ludzi a psychomanipulacją – definiowaną jako planowe i intencjonalne działanie, podczas którego wykorzystuje się wiedzę o mechanizmach wpływu społecznego dla odniesienia korzyści osobistych, ekonomicznych czy politycznych. W referacie pani Natalia Orłowska zaprezentowała najczęściej stosowane techniki wpływu społecznego w oparciu o sześć reguł psychologicznych. Przedstawiła: regułę wzajemności, zobowiązania i konsekwencji, społecznego dowodu słuszności, lubienia i sympatii, autorytetu oraz regułę niedostępności.

Kolejny referat - ***Manipulacja a współzależnienie*** - przedstawiła pani Wioletta Klimczak. Krótko wyjaśniła istotę współzależnienia oraz możliwe zachowania manipulacyjne osoby współzależnionej – na przykład sposoby zaprzeczania. Opowiedziała o tym, jak bronić się przed psychomanipulacją. Porównała manipulację do gry podejmowanej świadomie i z premedytacją bądź nieświadomie. Cel takiego działania brzmi: zrób to co ja chcę, nawet jeśli sam tego nie chcesz. Na zakończenie pani Wioletta Klimczak omówiła nawyki i schematy zachowań w rodzinie z problemem alkoholowym: technikę związaną z wykorzystaniem odruchu, aby słuchać się rodziców oraz technikę polegającą na odgrywaniu roli dziecka. Na zakończenie wystąpienia zaproponowała ćwiczenie samodzielnego i nieschematycznego myślenia jako metodę obrony przed manipulacją.

PSYCHOMANIPULACJA

ŻYCIE CODZIENNE - WSPÓŁUZALEŻNIENIE - RELACJE - PRZEMOC

Pierwszy blok zamknęła pani Izabela Nowak wykładem **Psychomanipulacja w relacjach**. W swoim referacie krótko wyjaśniła pojęcia: manipulacja, przemoc. Następnie omówiła zjawisko mechanizmów stosowanych podczas przemocy: pranie mózgu, syndrom wyuczonej bezradności, syndrom sztokholmski. W drugiej części wystąpienia pani Izabela Nowak przedstawiła techniki psychomanipulacji stosowane w związkach: obwinianie ofiary o każdy problem w związku, nieustanne podejrzenia o zdradę, ciągłe spóźnianie się na spotkania, zakaz wykonywania pewnych zajęć oraz krytyka aktualnie wykonywanych, zawstydzanie w obecności innych, śledzenie, krytyka stroju i wyglądu ofiary, nadzór nad finansami, zakaz posiadania własnego konta, obdarowywanie pieniędzmi i prezentami, gdy ofiara jest „grzechna”, złość i niezadowolenie w wyniku zainteresowania partnerką/partnerem przez inne osoby, deprecjonowanie osiągnięć, znieważanie lub ośmieszanie uczuć ofiary. W podsumowaniu podała formy udzielania pomocy ofiarom szantażu emocjonalnego.

Po krótkiej dyskusji i przerwie na kawę pani Weronika Adamus rozpoczęła drugą część obrad przedstawiając referat **Manipulacje w trakcie rozstania – perspektywa psychologiczna**. Przedstawiła wyniki badań, według których najbardziej narażonymi osobami na stres są osoby, które straciły kogoś bliskiego w wyniku śmierci współmałżonka, rozvodu czy separacji. W efekcie - stres i trauma związane z rozstaniem powodują, że osoba

może zacząć zachowywać się i działać w sposób odmienny od swoich standardowych sposobów reagowania. W swoim wystąpieniu pani Weronika Adamus omówiła cele manipulacji przy rozstaniu oraz stosowane wówczas mechanizmy. Podkreśliła, że przy rozstaniach osoby bliskie stosują szantaż emocjonalny jako formę manipulacji polegającą na przedłożeniu groźby (wprost lub nie wprost), że zostaniemy ukarani, jeśli nie zrobimy tego, czego sobie te osoby życzą. Przedstawiła również formy manipulacji partnerem, gdy w związku są dzieci – syndrom Gardenera. Na zakończenie przedstawiła sposoby obrony przed manipulacją zarówno własną jak i ze strony partnera, jaką są grupy wsparcia.

Kolejny wykład **Manipulacje w trakcie rozvodu – perspektywa prawna** wygłosiła pani Agnieszka Bąk. Przedstawiła przykłady manipulacji w trakcie rozvodu z punktu widzenia prawnika. Następnie wskazała przykładowe instrumenty prawne w zakresie procedury cywilnej, pozwalające m.in. zapobiec manipulacji. Zaprezentowała także przykładowe czyny zabronione przez ustawę karną z pierwiastkiem manipulacji i podała przykłady. W drugiej części wystąpienia pani Agnieszka Bąk przedstawiła sposoby przeciwdziałania psychomanipulacji i przekazała apel do uczestników konferencji: „jeżeli nie jesteśmy w stanie samodzielnie zwalczyć manipulacji drugiej osoby, nie bójmy się korzystać z pomocy psychologicznej oraz prawnej. Korzystajmy dla dobra własnego oraz naszych bliskich”.

PRELEGENCI

Natalia Orłowska

Wioletta Klimczak

Izabela Nowak

Weronika Adamus

PSYCHOMANIPULACJA ROZSTANIE - ROZWÓD - BIZNES

Drugą turę obrad konferencji zakończyła pani Renata Respondek, która wygłosiła referat ***Czy manipulacja w biznesie się opłaca?***

Zaprezentowała w nim problem manipulacji w biznesie na przykładach takich działań jak reklama, sprzedaż : techniki sprzedaży, zatajanie/ fałszowanie badań, umowy: dopiski „drobnym drukiem”, piramida finansowa, oszustwa finansowe – kreatywna księgowość. Następnie zapoznała uczestników z technikami manipulacji stosowanymi w biznesie i zilustrowała konkretnymi przykładami: kreatywna księgowość

firmy Enron, piramida finansowa Madoff'a, nieprawdziwe treści w reklamach jogurtów, manipulowanie danymi w firmie samochodowej. Podsumowując swój wykład pani Renata Respondek pokazała dlaczego manipulacja nie opłaca się. Przedstawiła także nowe podejście w biznesie omawiając jego charakterystyczne cechy: etyka w biznesie, przejrzystość, szacunek i pokora w stosunku do klienta, dbanie o pracowników, kultura organizacyjna oparta na wartościach firmy, społeczna odpowiedzialność biznesu.

PRELEGENCI

Agnieszka Bąk

Renata Respondek

PROFILAKTYKA I POMOC OŚRODKI DOMINIKAŃSKIE

Ostatnią część wykładów rozpoczął O. Emil Smolana OP i przedstawił referat ***Profilaktyka i pomoc w Dominikańskich Ośrodkach Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach***, w którym zaprezentował działalność ośrodków mającą na celu ochronę człowieka przed manipulacją psychiczną, doktrynalną i ideologiczną. Ojciec Emil Smolana pokazał, w jaki sposób ośrodki dominikańskie pomagają osobom poszkodowanym w redukowaniu konsekwencji manipulacji oraz osobom poszkodowanym przez destrukcyjną działalność sekt, grup religijnych czy kultowych.

O. Emil Solana

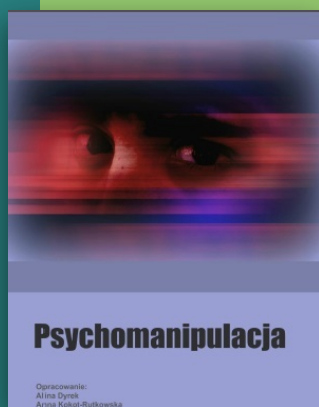
O. Paweł Adamik

GRUPY RELIGIJNE KULTOWE SEKTY

Kolejny wykład *Psychomanipulacja w grupach religijnych* przedstawił O. Paweł Adamik OP. Omówił cechy grupy destruktywnej, podał przykłady. Podkreślił, że grupy „mają charakter totalny. Liderzy grupy przypisują sobie absolutny autorytet i prawo ingerowania we wszystkie dziedziny życia swoich członków, nawet te najbardziej intymne”. Ojciec Paweł Adamik przedstawił przykłady technik psychomanipulacyjnych stosowanych przez liderów na członkach grupy. Na zakończenie wskazał cechy przywódcy, którzy dopuszczają się nadużyć duchowych.

LITERATURA

STOWARZYSZENIE PSYCHOEDUKACJI I TERAPII "EVOLUTIO"

Agnieszka Lisiecka-Bednarczyk

Obrady konferencji zakończyła pani Agnieszka Lisiecka-Bednarczyk referatem *Konsekwencje psychiczne, zdrowo-tne, społeczne i prawne uzależnienia od grupy i relacji psychomanipulacyjnej. Profilaktyka, pomoc i wsparcie w Stowarzyszeniu Psychoedukacji i terapii „Evolutio”*. W pierwszej części prelegentka omówiła przykłady konsekwencji psychicznych uzależnienia i psychomanipulacji takich jak uwiedzenie, uzależnienie, izolacja, ścisła kontrola, odrealnienie, zmiana osobowości, destrukcja. Zilustrowała także konsekwencje zdrowotne i społeczne, a wśród nich: wykluczenie, niedostosowanie, brak akceptacji dla reguł życia społecznego i prawa, izolacja, lęk przed „światem zewnętrznym”. W drugiej części wykładu dokładnie omówiła na czym polega profilaktyka psychomanipulacji, przedstawiła rodzaje interwencji w obszarze zdrowia psychicznego i w końcu przedstawiła w jaki sposób Stowarzyszenie „Evolutio” pomaga

osobom potrzebującym: „Naszą misją jest wspieranie osób i rodzin poszukujących rozwiązania problemów, będących w trudnych sytuacjach życiowych, jak i osób szukających dróg rozwoju osobistego. Pomagamy w umiejętności znalezienia celu i sensu życia człowieka, rozwijaniu świadomości, kompetencji”. Prelegentka opowiedziała o grze miejskiej „Miasto Wciąga”, której zadaniem było między innymi pokazanie przechodniom, mieszkańcom Wrocławia, jak łatwo paść ofiarą manipulatora w przestrzeni miejskiej: uczestnicy mieli za zadanie między innymi namawiać przechodniów do zakupu niepotrzebnej rzeczy, do przekazania drobnych datków lub podpisania petycji z pozostawieniem danych osobowych.

Pani Agnieszka Lisiecka-Bednarczyk podsumowała obrady konferencji i podziękowała uczestnikom.

